

طاشينك
ارمنيجه يومي سياسي غزته
صاحب امتياز: هراير ماموريان - ازمير
"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE
Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
10 ՓԱՐՍ

ԴԱՇԻՆԲ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՑ.	ԵՒՐ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՈԼԻՍ ԵՒ ԳԱՒԱՌ	80	40	
ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ	25	15	40.

Ձեռագրակառ ձեռագիրք եւ չին քրուիք

ՏԵՕՐԷՆԵ՝ ԽՍՐԱՍԿԻՐԱՊԵՏ

Հ. ՄԱՄՈՒՐԻԱՆ

10 ՓԱՐՍ

ԿԱՄԱՐԱՐ ԲԱՅՑ ՊԱՐՏԱԴԻՐ

Արուարձանի բարեկամ մը ինծի պատմեց երէկ. —

Դիւերուան յիշատակը 9-9 30ն էր։ Եւ ահա մեր տան դուռը կը զարնուի։ Կը բացուի։ Ի՞նչ կը կարծէք. «որո՞նք ըլլան աղէկ»։

— Հինգ վեց խալաններ, փաթեցաւոր հնաշի լիւր ընկերացած։

— Տան էրկմարդը տո՞ւնն է, կը հարցունի։

— Այո՛, տունն է, կը պատասխանուի։

Եւ ահա տանտէրը կը փութայ զանոնք դիմաւորելու «հրամաններ» ընելու։ Ինքնակոչ հիւրերը բազմացին վրայ տեղ գրաւելէ յետոյ։

— Կէճէճի՞ք խալիւր օլտուն։

— Կէճէճի՞ք խալիւր օլտուն, ինչպիսի՞նք խալիւր տիր, կ'աճապարէ տան տէրը կարճ կերպով։ Բարձրական հայեացք մը ձգելով անոնց աչքերուն մէջ և անոնց ալիքներէն անտեսանալով հարցափորձելու խորհրդաւոր եղանակով մը։

— Եփէճէճի՞ք, այսպէս մեր ուշ գալուն, նպատակը այն է որ, տան էրկմարդը տունը գտնենք, կըսէի փաթեցաւոր հնաշի, Երկու խոսքով բացատրենք մեր գալուն նպատակը։

Եւ ահա կըսէի ճաշը՝ մօտաւորապէս կանգնած կերպով։

Արդէն բոլոր Օսմանցիներուն յայտնի է որ մեր նաւատորմի ղեկավարը հարցաւորուած է։ Հարցաւորուած թուր Օսմանցիներուն վրայ սրբազան պարտք կը դնէ որ մօտակցին այդ հարցաւորութեան։ Դուք ալ, իբրեւ Հայ և լաւագործ Օսմանցի, ի՞նչո՞ւ ձեր պարտքը կատարելու կը հրահարուիք։ Ահա երկու խոսքով մեր գալուն տան և գիշերով ձեզի այսպէս անհանգիստ ընկուն պատճառը։

Ու կըսէի այնքան անհոգ և անտեսութեամբ, ինչպէ՞ք կամաւոր, բայց կէս մը պարտադիր տուրքին սակարկութեանը, որ ապա գումարի մը կը լսեցի և գիշերաչրիկ մասնախումբին կը յանձնուի։ անոնց կողմէ տրուած ընկալագրի մը փոխարէն։

Ապա հանգանակի խմբակը՝ Կէճէճի՞ք խալիւր օլտուն, վէճանտաշ. — Խայրաւարձը, խօշ կէլիսինիզ ըսելով կը բաժնուի և կանցնի թաղին ուրիշ մէկ տան դռան թակը ափ տանելու, եւ այսպէս շարունակաբար։

Ձեռք գիտեր մինչև ցարդ թէ նաւատորմի ղեկավար եղած հանգանակութեանը տեսակ մը պարտաւորութիւն էին, ինչպէս մինչև ցարդ չենք գիտած տաճարին թէ մարախի տուրքը օգնելով զրուած պարտադրութեան մըն է ժողովուրդի վզին, քանի որ վերին եկած ո՛չ բացայայտ հրաման մը կայ այս մասին և ո՛չ ալ օրէնքով զրուած տուրքեր են անոնք։

Նաւատորմի ղեկավար ինչպէս եղած հանգանակութեանը առջի բերան ըսուեցաւ թէ կամաւոր են։ Արդ ի՞նչ կը նշանակէ այդ նպատակաւ պաշտօնական յանձնարարութիւնը որոնք և դուք զրուած պարտաւորութիւնը անհանգիստ ընել քաղաքացիները և հարկաւորներ որ անպատճառ պարտաւորութիւնք բան մը վճարելու։

Կամաւոր նուէրները երբէն ի վեր օրէնքով պանծուող հարկերու և տուրքերու կարգն անցած են։

Մեզի զօրաւոր նաւատորմի մը պէտք է եղեր։ Նո՞ր կը հասկնանք այդ պէտքը, երբ պատերազմները վերջացան և խաղաղութիւնը կնքուեցաւ։ Ո՞ր պետութիւնները իրենց նաւատորմի ղեկավար այս միջոցներուն կը դիմեն։ Վաղն ալ եթէ ուրիշ պէտքեր մը առջև գտնուէինք անո՞ր ալ համար հանգանակութեան ելլելու ենք։ Աւելի լաւ չէ՞ որ 750 միլիոնի սա մեծ փոխառութեան դժուարութիւններէն ալ յայտնի չկարենք և այդ ալ ժողովուրդէն գանձենք մէկ անգամէն։

Ձի հարցուի ժողովուրդին թէ գործ ունի՞. դրամ կը վաճառի՞. Բայց երբ կարգը կուգայ, սարսափը և կամաւոր տուրքեր գանձելու, մեր բոլոր ուժով անո՞ր վրայ կրնանք և կըսենք. տա՛ւր,

Տա՛ւր այս է՛մ պէտքն է, տա՛ւր այս թիւն է, տա՛ւր այս գնահատական պէտքն է, տա՛ւր ասոնք ալ չէ՞ք փնտրել, պէ՞ք ձեռք լոյսի վերիններն են։ Ու հիմա ասանց ետեւէն ալ կը հասնին ահա չէ՞ք իրենց փարսը, նաւատորմի ղեկավար, Եւ չգիտենք թէ վաղը կարգը ո՞ր խնդրէ մտքէ չանցած տուրքին պիտի գայ։

Մէկ կողմէն պայքար կը հռչակենք քրիստոնեաներէն անտուր չընելու համար, միւս կողմէն ալ գիտեմ կըլլայ անոնց որ հայրենասէր ըլլան, պարտքերին ճանչնան։

Ի՞նչ տարօրինակ և հակասական երկիր մը դարձաւ մեր երկիրը։ Առեւտուր չկայ։ Դործերը կանգ առած են։ Սղութիւնը մէկ կողմէն։ Դրամ չկայ մէջտեղը։ Իսկ ուղղակի կամ կողմնակի դրուած տուրքերն ու պարտականութիւնները յիշէ կրնաս, վճարել, իսկ եթէ չի վճարես, պարտաճանաչ չես, հայրենասէր չես, կասկածելի տարր մըն ես մէկ խօսքով։

Հարուստներու բարեկեցիկներու համար գումար հաշուելու ըլլալ թէ նաւատորմի ղեկավար օգնելու սրբազան պարտաւորութիւն մըն է։ Եւ արդէն ասոր համար չէ՞ որ Իզմիրի վաճառ, կուսակալն ալ զեռ մէկ երկու շաբաթ առաջ թէր սեղանով մը քաղաքի երեւելիներուն պարտաւորեց որպէսզի իրենց հայրենիքին հանդէպ պարտքերն ճանչնան։

Բայց ի՞նչ պիտի ըլլայ սա գումարը, տունէ տուն և խանութէ խանութ պարտաւոր և տեսակ մը բռնադատելու որ աղքատ թէ հարուստ անպատճառ պարտաւոր զգան նաւատորմի ղեկավար նուէր մը տալու։ Նուէր տալը երբ բռնադատութեան ձեւ կ'առնէ, նուէր ըլլալէ կը դադրի, հայրենասիրութիւն ըլլալէ կը դադրի և չի գիտեր ի՞նչ կը դառնա պարտաւոր։

Այլ ժամանակը հասած չէ՞ որ չափ ու օհան մը գիտնանք զնեւ մեր սա նոյն չափ գաւազակաւ դարձած հայրենասիրութիւններուն որպէս քրքրութիւն մը դարձած նուիրահաւաքութիւններուն։

Ա.Վ.Ո

ՀԱՅԵԼԻՆ ՄԵՁ

Պօլսոյ «Դաշակի»-ը ահա երկու անգամ կ'ըլլայ որ կ'ընեն իր զայլակիւր լսելի ընել մինչև Իզմիր։

Անգղուս ջանք, զուր տեղը կ'որոշի իր կոկորդ պատուելու զայլակիւր համար նորոյթ ընկած եղանակ մը որ հինցած յանկերգի մը կարգն է անցած, մասնաւոր իզմիրի մէջ։

Եւ ի՞նչ է այդ յանկերգի յանկերգը, անհարակ պաշտպանութիւնը Բաղաքական կուսակցութեանց, որոց «Հայ իրականութեան մէջ գոյութեան իրաւունքը ամեն գինով ուխտած կ'երեւի եղբոր ուրանալու»։

Հա՛ շունու պիլիկտին...

Նախ չեմ ուզեր ճշտել նոյնպէս խնդրոյն խորը մտնելու կ'աճառանամ, հարցնելու համար Դաշակի թէ ինք ո՞ր քաղաքական կուսակցութեան կ'ապակաւնէր, այժմ որո՞ւն կ'ապակաւնէր ու վաղը որո՞ւն պատկանելու մտադրութիւն ունի...

Այս տեսակ սովորական ու հասարակ հարցումներ անհա չեմ ընել, դժուար կացութեան մէջ չընելու համար Հայրենիք քննադատը, որու երախտապարտ եմ, նկատելով որ յանձնառու եղած է երկրորդ անգամ ըլլալով արտատպել վերին վար յօդուածս... չէ՞ այդքան ապերախ չեմ ուզեր երեւի պաշտօնակցի մը հանդէպ որ անուշ անուշ կ'զայլայէ ու այնքան կ'երկարէ որ վերջ ի վերջոյ չգիտեր թէ իր ձայնին ներդաշնակութեան «լալ թէ խնդալ պէտք է»։

Խնդալու համակարծիք եմ, զուարթ եմ թերեւ կ'սիրեմ ու ահա այդ պատճառաւ իմ մասին միշտ խնդալու կողմ կ'ակնարկեմ, բայց Դաշակի չեմ կրնար ստիպել որ հետո միասին խաղաղ ու խնդալ, իր մասնաւոր ցաւերն ու վիշտերն ունի, այսինքն ստիպուած է լալ ճիշտ այն պատճառաւ որ Բաղաքական կուսակցութեանց խորման թափորին հանդիսանալուն ըլլալու պիտի պարտաւորուի վաղը միւս օր, իմ ընելիքս չառ պարզ վաճառութիւն մը յայտնել անդին չկրնար անցնիլ ու այդ քաղաքավարական նո իրական պարտականութեան մըն է որմէ չկրնար խոյս տալ մասնաւոր պաշտօնակցի մը, նոյն իսկ եթէ գաւառացի մը եղած ըլլար ու անտեղի պատշաճութեան ներքիններն ընէր...

Դաշակի չեմ արթնցողի մը պէս զարմանք ու թաքուն ցաւով մը կ'այտնէ որ չեմ ուզեր քաղաքական կուսակցութեանց կարեւորութեան ճանչնալ դեռ նո՞ր երաւ խանձարուէն «Դաշակի» խմբագրութիւնը տեսնելու համար թէ ինչ վերաբերում կ'այտնէ հայ ազգութեան հոծ գանգաւոր հանդէպ քաղ. կուսակցութեանց, որոց հասցեւորած վնասները հոս մի առ մի թուելու աւելորդ կ'համարեմ ու այս փափկանկաւարութեան շնորհապարտ ըլլալու պարտաւոր է Դաշակի թէ քիչիկ մը հեռաւորութիւն ունի, իսկ եթէ բան գործ չընենալով կուգէ իր թերթը լեցնելու համար հակառակն պնդել, կրնայ իր թուումն մասնաւորներն ընել, պայմանաւոր «ցաւազար» չըլլան անոնք՝ ինչպէս կը սիրէ յորջորջել գրածներս։

Անցողակի ըսեմ նաեւ թէ՛ փոքրուս սիւն ըրած չ'ընիլ ու այդտեսակ զգուշի բառի մը նշանակութիւնն կուսակցականներու թուրքիա մտնելէն ետք սովորեցանք ամենքս ալ, այդ բառին արժէքը չեն կրնար ըմբռնել միայն զրիչ գործածող մարդիկ, այսինքն մեզի պէս հասարակ մանկանացիներ ու քաղաքացիներ որոց համար այդ բառը անմատչելի է, ուստի եկած տեղը կ'վերադարձնեմ զայն նոյնութեամբ...

Բառ մը ևս գոցելու համար այս խնդիրը աչքառու օրինակով մը։

Այն օրէն որ Ազատամարտ իբրեւ օրաթերթ իր կոչումին դարձաւ ու դադարեցաւ ըլլալէ բաւական մտնելէն ետք սովորեցանք ամենքս ալ, այսինքն ալ անորժանք կ'սպասենք այդ թերթին, որ ասկից առաջ և ո՛չ իսկ ձեռքերնիս կ'առնէինք...

Ասկից աւելին ըսել աւելորդ կ'համարեմ։ Դաշակի կրնայ շարունակել իր զայլակիւր՝ եթէ կրնայ «ունկնդիրներ գտնել...»։

ԵՍ

“ԲԱԹԱՔՈՒԼԼԻ” Ն

«Much ado about nothing»
SHAKESPEARE

Ի՞նչէ՛ ազգը ասանկ քաղաքակրթի կը բերեն... Վա՛հ... ան ազգին որ Թէքե-հանէն զատ իր մէջ աւելի կարող մէկը չունի եղբր...

Ազգային ժողովի վերջին նիստին՝ առեւտրութիւնը տասը հատոր գիրք կարծէ, այս ողորմելի ազգին նկարագրը պատկերացնելու տեսակէտով։

La comedia e finita, Բանեօի՛ արտասանած այս բառերով կը վերջանայ Բուչչիի «I Pagliacci» օբերան։

Երուսաղէմի տոաւմէն ետքը, հանդիսականները զօրացնելու համար, farce մը պէտք էր, և ահա ինչպէս տե՛ կ'ստիպային բերել կուստան jeune premier։

Թէքեհանը՝ Երուսաղէմի պատուիրա՛կ... Բաթաքուլի ըսածս ահա աս է։

Թէքեհանը Սաղիմագիւնի պատուիրակ ըլլալէն ետքը, Միհրդատ Հայկազն ինչո՞ւ չի յաջորդէ Մուշէ Սիւրիին՝ Բոմբ-տի Թրանսլիզին մէջ և կամ Մարկոս Նաթանեան, չի կոչուի Անգլիոյ ծովային գործոց նախարարութեան գլուխը։

Փոխանակ Օլմանեանի՝ Թէքեհանի կը յանձնեն Երուսաղէմը մաքրագործելու պաշտօնը։

Աս գիտէ՞ք ինչի կը նմանի Դերմոկին աշակերտին ըրածին, Վարպետ տաս փարայ կուտայ ձեռքը որ երթայ Էպիւր. շիւմ տունէ, Մանդուկ Էպիւրիւմ չի գըտայ ըսելով, տաս փարայի ճիշդ կտու-նէ և կը դառնայ խանութ։

Սա մեր ազգային գործիչները ըրին չըրին, հոս դարձուին, հոս դարձուցին, վերջապէս իրենց մէջէն մէկը զրիցին ետ...

Խնդիրը ետդանին վրայ է եղբր... Բայց Երուսաղէմը Թէքեհանով չի մաքրագործուիր եղբր, որո՞ւ հոգ։

— Զըլլայ ի՞նչ նորէն օրակարգի կանցընենք խնդիրը, և նոր կանոնագրի մըն ալ կը չիենք։ Աս ալ բանս ըլլար, կը մըտածեն անշուշտ ուրբաթ օրերը Դաշակի խորհրդարանը իրարու քով եկող մեր ընտրուալ էփէտիները։

Հազար զուր գարկին, հազար հոգիի եսկար եղան և վերջը Թէքեհանի կայսր տուին։ Le tour est joué, և մենք ափ ի բերան կը մնանք այս ընտրութեան հանդէպ։

Ես կրնալուիմ որ Վահան Թէքեհան, որ իմ լաւագործ քաղաքացիներէն մէկն է, չառ չորհրդով, չառ պատւաւոր, չառ présentable տղայ մըն է։

Ճանչցուած գրագէտ, սիրուած բանաստեղծ և խելքը գլուխը արձակագիր։

Վերջին ծայր բորկիլիթ համակրի, վրան գլուխը միշտ մաքուր, քոթուսի քալուածքով և քիւֆիւր չընող երեսփոխան։

Այս յատկութիւններով օժտուած մէկը կրնայ չառ փնտռուած փեսացու մը ըլլալ, չի գտնուած խմբաւոր մը, աշխարհիկ սպաններու մէջ փայլող երիտասարդ մը, և դեռ չառ ասոնց պէս աղւոր բաներ։ Բայց Երուսաղէմի պատուիրակ երբէ՛ք, այո՛, երբէ՛ք, մասնաւոր այն փու-լին մէջ ուր մտած են գործերը։

Հոն զրկուելիք մարդը փորձուած վարչագէտ մը ըլլալու էր. հեղինակաւոր անձնաւորութիւն մը պատկանելի դէպք մը un homme à poigne, որմէ միաբանութիւնը ակնածէր, քաջաւէր և խելագար էր:

Թէքէնանը մատենուն վրայ պիտի խաղցնէ և պիտի տեսնէ որ, ասիսէ մը նորէն իմ գիտցած Թէքէնան պիտի վերագրուայ հոն ուրկէ մեզի եկած է. այնու Վասիլիսը:

Եթէ Թէքէնանին յաւանքին այդ պաշտօնը որպէսզի տեղակայուի որոշ նաւոր գրէ. ասոր ըսելիք չունիմ: Եթէ այդպէս է, ես պիտի խրատէի իրենց Թէքէնանի տեղ Միւրան Տէօքլէնանը զրկել Սրուստիէ, որովհետեւ անոր գիրը տեւի մաքուր է և տեղ տեղ փոխադրուած ալ կրնայ փոխանցել:

Թէքէնանի ընտրութիւնը ամէնէն խոչը gaffes էր որ Ազգ. Հայկերի դար կրնար գործել:

Թէքէնան շատ պատուական մէկն է. առանց սակայն այդ գործին մարդը ըլլալու: Եւ մտաւոր ժամանակը ջոյ պիտի տայ ըսածիս որքան ճշմարիտ ըլլալը պայմանաւ որ այդ ըսած ժամանակս միւսին պէս տասը փարայի չի ծախսի:

Բացի այս gaffes, Ազգ. Ժողովոյ վերջին նիստը շատ միտմարական եղաւ. ամէն անոնց համար որ ինք պէս անտարբեր, հեռուէն ակնատես կրլլան Հայաթիոյ խօսիւշին մէջ անցած դարձածն ըսեն:

Անցեալ ուրբաթ օր, Ռ. Զարդարեան սրիկայ ըսեր է Հմայեակ Արամեանցին. և ան ալ «դուն չափիւնն ես» ըսեր է Տ. Զարդարեանին:

Ռուբէն Զարդարեան և Հմայեակ Արամեանց իրարու ասանկ մակդիրներ տալու համար հարկաւ բան մը գիտէին. և աղէկ ճանչցած ըլլալու էին զիրար: Զենք կրնար ըսել թէ ասոնք հրկուստեք կըր նային սխալած ըլլալ:

Ներքին չէ սխալիլ այն մարդոց որ ամբողջ ազգի մը ընկելիք ուղղութիւնը ցոյց կուտան և իրենք զիրենք կը հոգա կեն այդ ազգին... փրկիչներ... փրկիչ ցունքներ եկէք ըսինք սըւնոց ինքէ մերկ ու հոռւ ճշմարտութիւնը կը նախ ընտրէք... խորոված և համեմուած փոխաբերութիւններ:

Յ. Ա. ԳԵՂԻՆԻ

ՄԱՄԱՌԸ

Ա. Զ. Ե. Կ. «Թուրք և հելլէն խորհրդակցութիւնները», խորագրով կը գրէ:

Որոշուած է վերջնականապէս որ կողմնորոշուած այս կնքագրութիւնը լուծուած, որը եւրոպական գահերէ ոչ իսկ մին կա ընդհանուր լուծել, յանձնուել Թուրք և հելլէն կառավարութեան խորհրդածութեան և որոշմանց: Այսպէս ահա կը վերջանայ կարգ մը անտեղի ճամբորդութիւններու, բանակցութիւններու, վարկերու և գրոյց:

«ԳԵՂԻՆԻ»-Ի ԾԵՐԾԵՐԸ (67)

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՌՈ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐԸ

ՖԱՌԻՍԹԱ

Թ.

ԶԱՂԱՅԻՆ ԴԵՄ ԶԱՐԱԿՈՒՄԸ

—Կեցցեալ, իշխանդ իմ, ըսաւ Բարտաւան, առանց զիջանելու պատասխանել Պիւսի-Լըքլէրին որու տուած հարուածը վրիպեցուց, և շարունակեց իր խօսքը զուգարհ. «Հրէ՛ այո՛, այդպէս, յառաջ անցիր... վերադարձուցաւ»:

Մէնվիլ. Թեքէն վերադարձած, իր սուրբ անցուց ծախ ձեռքը՝ մոլորալով:

—Կարծեմ Թէ սխալեցանք...

Եւ կատարեցին յարակիցեալ Շարլի վրայ, մինչդեռ Պիւսի-Լըքլէր՝ իր հակառակորդին արհամարհող կեցուածքէն կատարած՝ կը շարունակէր անոր դէմ իր հարուածները որոնք մինչև այն ատեն մահացու ըլլալու համարուած ունէին:

—Օ՛հ, օ՛հ, ալ կուտուի ուժ ի միաց վրան, կըսէր Բարտաւան՝ իբր թէ Պիւ-

սերու չըջաբերութիւնը թէ՛ եւրոպայի թէ՛ պարսկականութիւնը և թէ՛ Ռուսիոյ մէջ: Պիւսի-Լըքլէր լուծման երկու կարեւոր դէպքեր նշանակուած են այս անգամ, անոնք ուրիշ չուրջ կը դառնայ արդէն խնդիր: Եւրոպական ու և է պետութիւն, ուրիշ, երրորդի մը գերի է որ պիտի ըստանալէ այս թատերախաղի մէջ, կրնայ ան միջամտողի մը դերը ստանալ և ոչ աւելին:

Ըստ պոլսական թերթերու, եւրոպական իշխող կառավարութիւններէ մին միջամտած է խնդրին լուծման վայրը ուրիշելու մէջ, և առաջարկած է բանակցութիւնները կատարել եւրոպական մայրաքաղաքներէ միտք մէջ Աւելցնել հարկ չէ անշուշտ թէ, այդ մայրաքաղաքը չէ զոր կառավարութեան մը պէտք է պատկանի: Այսպէս, այն վարկերը թէ գարնան մէջ թուրք և հելլէն պատերազմ մը պիտի ծագին, գրեթէ բոլորովին կը փարատին, եւթարկելով մանաւանդ թէ Գերմանիոյ յայտարար ճիշտ գարնան մէջ մտադրած է այնցելի Բոքսթը:

Պետութեանց Բ. Դրան և Աթէնքի յանձնելիք լոթան անշուշտ պիտի յետաձգուի, մինչև թուրք և հելլէն բանակցութեան ձեւին վերջնական գոյն մը ստանալով:

Կողմնորոշ մէջ ինքնօրինութեան հաստատման լուրը բոլորովին կը հերքուի այսպէս և թուրք կառավարութիւնը կը յամարէ շարունակել իր օրէնքներու գործադրութիւնը իշխող գաւառներէ կողմնորոշ մէջ: Երբեք համոզման նշոյլ միակ ցոյց չտալով:

Կարգ մը վճիռներ և որոշումներ էին որ կը թուէինք, և որոնց միակ բացառաւոր նշանակութիւնը, ուրախութիւն է ըսել, յաջողութիւնն է, և կամ Ռուսիոյ ինքնուրուշ, ըստին ինքնատու թուրքիոյ կընթացան, կը փչէ ինչ որ եւրոպական թերթեր սկսան ըսել: Այդ կարգ մը որոշումները հոգ չէ թէ կրնային տրուել ամիսներ առաջ, և սակայն մեր խօսակիցը դեռ բոցավառ պատանի մըն է, ոչ ոք այնքան փորձառու որքան իր հայրը և կամ պապը...

Կողմնորոշ խնդիրը, իրօք, ինքնին բարդ ու կնքագրութեան հարց մըն է, այն պէս չպիտի ըլլար ան, երբ սակայն մէկէ աւելի քիթ խոթողներ չի գտնուէին. քաղաքական այս ապուրին մէջ: Այսօրուան թերթերու մէջ կը կարդանք, Մ. Տուսթիկ, Էստաւարտ Կրէյլի կողմէն ուղարկուած կողմնորոշ խնդրին շուրջ ծրագիրը ընդունած է, Գերմանիա չէ ընդունած, Աւստրիա կը յամարէ, Ռուսիա համակարծիք չէ գտնուած, Ռուսիա աւելի տարբեր բաներով կը զբաղի և անա ամիսներ կանցնին, ուր որ էինք հոն եւք. փառք Աստուծոյ: Մ. Վէնիգէլսոն կը չըջի, կը պատի կը թաւալի, նախարարներ իրար կ'անցնեն, Պետութիւններ երբեմն կը գտնուին իրար հետ, երբեմն հայտ են, և ո՛ր է, կողմնորոշ այս խնդիրը, Սպիրտի խնդրոյն հետ միասին, կը մնան:

սի-Լըքլէր գոյութիւն ունեցած չըլար... Կրող, մի՛ սպաններ զինքը... միտքս բան մը ինկաւ... իր սուրբ առ... լաւ... հիմայ չուանով մը կապէ դիմքը, քիչ մը խնդանք...

Ստուգելու, Շարլ այս վայրկեանին զի նախաժողովներ Մէնվիլը որ սահելով ծուկնի վրայ ինկած էր տարտակամօն վրայ Սուրբին ծայրը անոր վզին վրայ զննելով կըսէր:

—Անձնաւոր կրլա՞ք, պարոն...

—Այո՛, ըսաւ Մէնվիլ՝ արիւնի կո.

րուստէն դեմ գերին կտրած, և ալ աւելի զեղնած ամօթէն և կատարութեան:

Այս միջոցին Բիքուէր՝ իր նուազումէն սթափելով՝ ոտք կ'ելէր, զէպի Մէնվիլ կը վազէր, ձեռքը բռնած ցորենի պարկեր կ'ապկուէր յառաջիկ չուաններու ծրար մը, և քանի մը վայրկեանի մէջ շնորհքով կը կապէր զայն: Այն ատեն միայն Բարտաւան նայեցաւ իր հակառակորդին որ՝ կատարութեան փոքրած՝ իր չուրջը կը ցատկոտէր, և իր ամենէն հանդարտ ձայնով ըսաւ:

—Այսպէս ուրեմն, սիրելի պարոն.

կըսէիք թէ...

—Կըսէիք թէ, ողնաց Պիւսի-Լըքլէր, քիչ սա պատանի պիտի գտնուէ:

Բարտաւան կտրուկ հարուածով մը

հոն ուր որ կը գտնուէին: Պայմանաւոր մը կ'անհնի կուտան իրարու, վերջապէս անոնք հոն ստորինին կը հասցնեն և մեք արդէն մեր տաքնապիւրով շարկապուած, ու թաղուած, ինչպէս երեսփոխանական ընտրութիւնները, Անատոլիոյ բարենորոգումները կ'ուղեւած հազարաւոր վերջորոշումներով, կ'ապառնեն մեր կ'որով, մեր յոյսը:

Կողմնորոշ խնդիրը, ուրեմն, ըսենք թէ վերջացած է մասաւր մը, և լաւա տեսութեամբ կէս պաշտօնապէս յայտարարենք թէ գարնան մէջ, ալ մի վայր նաք, պատերազմ չպիտի պատահի:

«ԱՆԱՏՈՒՆ» իր ստացած չհաւագիրներու լուրերէն դատելով կողմնորոշ խնդրին շուրջ սա կարծիքը կը յայտնէ թէ, թուրք և հելլէն համաձայնութեան մը յաջողութիւնը և կամ, թուրք և հելլէն պատերազմի մը անկարելիութիւնը կրնանք վստահանալ միայն այն ատեն երբ Յոյն և Սերպ Պատերազմ մը ծագի գարնան մէջ:

Պատերազմի պարագային ամէն նշարաւոր պարագայ անշուշտ մեզ պիտի դիմաւորէ, և ուստի մեր միակ բաղձանքն ու մաղկանքը պիտի ըլլար այդ կարծեւած պատերազմին ծագումը չի յապաղեցնել...

ՀԱՅԿ. ԲԱՐԵՆՈՐԴԱՄԱՆՆ ԽՆԴԻՐԸ

Ամէն կողմէ մեծապէս յուսադրողներ կան թէ բարենորոգման բանակցութիւնները շարժուած մէջ կ'աւարտին և կայսե թական վաւերացման կնքութիւնը: «Նէոլոգ» թերթը ողջս դեպքանատան գործակատար Մ. Կուլեքլի վերջին տեսութեան հետեցնելով կ'ըսէ նոյն իսկ թէ, ողջս գործակատարին կիրակի օրով Բ. Դուռը երթալ և վարչապետին հետ կարեւոր տեսակցութիւն մը ունենալէն կը կարծուի նոյն իսկ որ բարենորոգումներու բոլորովին ստորագրուած է:

Ուրիշ թերթեր թէ և համաձայնութիւն մը կայանալու մասին համակարծիք են, բայց ու է գրութիւն ստորագրուելու իշխողութիւն չեն լրացած և կրնան թէ կարգ մը վիճելի չէտեր թէ և երեւն ելած են, բայց ասոնք ալ քանի մը օրէն պիտի կրնան կարգադրուիլ:

* Պոլսական թերթ մը կըսէ թէ վեց վերջնականութիւն մէջ պաշտօնապէս և ստիկան-զինուորք կէս առ կէս իսլամ և Բիստոնեայ պիտի կրնան ըլլալ, քանի որ ներկային մէջ տեղւոյն վրայ նոյնչափ թիւով Բիստոնեայ պաշտօնապէս և ոտի կան չեն գտնուիր, իսկ վեց վերջնականութիւն իտալի Մէնվիլները կէս առ կէս իսլամ և Բիստոնեայ անդամներէ պիտի կազմուին. Բ. Դուռը եւրոպացի քրիստոնէական անուանուած Տէրութեանց ծառայած ժամանակ այս բարեկարգական տրամադրութիւններն ալ պիտի զեկուցանէ ծանուցադրով մը, կայս. Իրատէն Բ. Դրան հաղորդուելէ ետքը:

խտորեցնող սուր՝ որուն ծայրը սկիծեց իր բաճկոնակով:

—Պատին գամելու խօսքեր կրնէք, ըսաւ Բարտաւան: Արդարեւ ձեր սուրբ գամի մը պէս կը գործածէք: Կեցէք ձեզի դաս մը տա՛մ... լաւ նայեցէք...

—Թշուառական, մոռնեց Պիւսի-Լըքլէր...

Այս միջոցին իր սուրբ ձեռքէն թուաւ և զնայ ինկաւ տասը քալ անդին: Ուզեց վազել աննիլ զայն: Բայց զարնուեցաւ Բիքուէրին որ ատրճանակին բերանը ուղղած էր իր վրայ... Պիւսի-Լըքլէր թեւերը ծալեց խաչաձև, գլուխը ծոցի ու լացաւ... Կուլար ոչ թէ կեանքին համար՝ զոր ապահովապէս պիտի կորսնցնէր, և ոչ ալ այն հարստութեան համար զոր անտարակոյ պիտի կորսնցնէր՝ եթէ նոյն իսկ կեանքը չորսնցնէր իրեն, ալ կուլար անոր համար որ, անաղին անգամ ըլլալով կը յաղթուէր՝ հակառակ իբր անպարտելի սրամարտիկ մը ունեցած իր համբաւին... Եւ հազիւ նշմարեց որ Բիքուէր նախ իր սրունքները կը կապէր չուանով, յետոյ բազումները... ի վերջոյ կը տանէր զայն և գետնին վրայ կը տարածէր Մէնվիլի քով:

—Շարունակե՛ք ձաշներես, ըսաւ Բարտաւան, և սուրը պատնանին մէջ

* «Օսմ. Լոյս» կը գրէ... Կ'իմանանք թէ Ռուսիոյ կողմէ բարենորոգման ծրագրին նկատմամբ նոր առաջարկութիւններ ներկայացուելուն հետեւանքով բանակցութիւնները տակաւին տասն օրի չափ պիտի երկարին:

* «Թասֆիրի Էֆքիբար» հետեւապաշտօնութիւնը կուտայ. — «Բարենորոգման մասին երկու կողմէն ընդունուած ծրագրին քանի մը կէտերուն քննութիւնը դեռ աւարտած չէ սակայն բաւականապէս մը ստանալու մօտ է, այն պէս որ կարելի է խնդիրն իբրեւ կատարուած իրողութիւն մը նկատել: Շրագրին ստորագրուելուն քալով հաւանական է որ այսօր (երեքշաբթի) տեղի ունենայ, Բիքուէր պիտի հետագիր մըն ալ կըսէ թէ բարենորոգման խնդրին համար կատարուելու համաձայնութիւն գոյացած է թուրքիոյ և Ռուսիոյ միջև: Հաւանական է որ խնդրին այս շարժում վերջնապէս կարգաւորուի...»

* «Նուրյէ Վրէմիա»-ին կը գրեն Կ. Պոլսէն որ, Օսմ. Կառավարութիւնը վերջապէս օրոշեց Օսմ. Ասիական քննիչութեան վեց չըջանալի բաժնի:

Ստիկան զինուորներու քննչական ճիւղին պիտի հրաւիրուին Անգլիոյ չի Զուռքէր փաշա և Պրանսացի Անչէրի պէ:

* «Սապահ» կիմանայ որ Արեւելեան Անատոլիոյ բարենորոգման մասին տեղի ունեցած դիւանագիտական վերջին բանակցութեանց հետեւանքով Օսմ. Կառավարութիւնը երկու շաբաթէ ի վեր կը զբաղի ընտրելու համար այն երկու անձերը որ որոշուած երկու հետեւանքներու մէջ իբրեւ ընդհ. քննիչ պիտի պաշտօնավարեն ընդարձակ իրաւասութեամբ և օրէնքներու տրամադրութեանց ու Բարենորոգման ամբողջովին գործադրութեան վրայ պիտի հսկեն: Կը կարծուի թէ քննիչներուն պաշտօնական անուանումը 10 օրէն կամ երեք շաբաթէ տեղի ունենայ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՇՈՒՂԱՐԶ

Փետրվար 8/16ին երկուշաբթի երեկոյ Բրէմըր Բալասի ընդունելութեանց սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ անքան անհամբերութեամբ սպասուած մեծ պարահանդէսը, ի նպատակ հաւանդանոցի ու վարժարանոց, որու կարգադրութեան համար այնքան ժամանակահատիկ կ'ախառտի Տիկնայի յանձնախումբը:

Այդ անհամարժեք կազմուած է հետեւեալ բարձրագոյն և ծանօթ հայ ու օտար Ազգ. տիկիներէ՝ Է. Ազօթ, Ժ. Թուր Աւտրիա, Ս. Աւետիքեան, Թ. Բարէթի, Ս. Գուրուսեան, Տ. Տէմեան, Հիւսթի, Ս. Մ. Իփիլեան, Տ. Բաթէրսոն, Թ. Էլմասեան, Ս. Բալթօֆ, Վ. Սիվրիսարեան, Ս. Սպարթալ, Հ. Վանտիգէ:

գնելով նորէն սեղան նստաւ: Է՛, ինձիլ նայէ՛, վարպետ Բիքուէր, ինչ կայներ կը մտածես... կը տեսնես որ գաւաթս պարապ է...

—Բայց ինչ պիտի ընէք այս երկու մարդերը, հարցուց Շարլ՝ տակաւին բոլորովին յուզուած կուրէն, ալ աւելի յուզուած իր տարած յաղթանակէն:

—Հիմայ պիտի տեսնէք, որովհետեւ առտու ըլլալու մօտ է... Առ այժմ քիչ մը զինի տուր իրենց՝ եթէ ծարաւ են:

Բիքուէր, որուն ուղղուած էին այս վերջին խօսքերը. հնազանդեցաւ: Մէնվիլ մէկ ուսկով պարպեց իր շրթունքներուն ներկայացուած գինիի գաւաթը և գոչեց:

—Շնորհակալ եմ, պարոն Բարտաւան, երբ իբր կալանաւոր բռնիւ ձեզ, պիտի ջանած ձերին չափ պատուական գինի մը համեմունք ձեզ՝ ձեզ սուրէ տեղընելէ առտով:

Եւ Մէնվիլ սկսաւ քիչ տակէն երգ մը միմալ: Պիւսի-Լըքլէր, իր կրած պարտութեան ամօթահար և իրմէ աւելի վարպետ սրամարտիկ մը գտած ըլլալուն վրայ յուսահատ, մերժեց խմել տրուած գինին և վայրագօրէն ասպետին դարձնելով իր կատարութեան արցունքներով լեցուած աչքերը՝ ըսաւ:

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ
ՍՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔՃԵԱՆ
ԱՅԻ ԵՕՐԿԻ ՓՈՂՈՑ

ՍՍԱՑԱՆՔ ՇԵՏԵԻՆԱԼՆԵՐԸ

Բրդեղէնի և մետաքսեղէնի ճիւղի—Nouveautés հարուստ տեսակներ color-ch Velours Charmeuse—Crêpe—Jacquard—Tissut Eponge և այլն:
Դաղմիր և կշիւան թէգնի քօսթիւ—Թայէրի համար:
Ճերմակեղէնի — Պօնթթըրի — Մէրսըրի ամէն տեսակներ:
Occasion ամէն շաբաթ օր, էրկի մարդերու տեսակներու համար մասնաւոր գեղղ:
Coupons ամէն երկուշաբթի օրեր կՏՈՐՈՒԱՆՔ:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՕԼԻՍ. Թուիվ. 23.— Բարիդի Օսմանեան Դեսպան Բիֆաթ փաշա, երէկ, Օսմ Դեսպանատան մէջ, ի պատիւ Փրարանայի Հանրապետութեան նախագահ Մ. Բաւանթարէի, չօքը և ճոխէն յանձնարարեց մը սարքած է:

ՆՈՅՆ.— Բիֆաթ փաշայի կողմանէ սարքած յիշեալ խնձորի ներկայ գրտնուած են, հանրապետութեան նախագահ Մ. Բաւանթարէ, Նախարարապետ Մ. Տուքթէլի և ուրիշ ընտանաւորներու հետ միասին և ձապիտ պէյ Մ. Պօթաու, և օտաւորապէս 500ի թիւով նշանաւոր ֆրանսացի անձնաւորութիւններ:

ՆՈՅՆ.— Օսմանեան փոխառութեան մասին, Ֆրանսայի կառավարութեան հետ խորհրդակցութիւն կատարող ելմտական նախարար ձապիտ պէյ, Բարիդէն Բ. Դուռ ուղարկած հեռագրով մը կը տեղեկացնէ թէ, փոխառութեան շրջանին կատարեալ լաւորդութիւն ձեռք ձգած է:

ՆՈՅՆ.— Ստոյգ աղբերներէ կրման անք թէ, կղերներու խնդրին չուրջ Սուրպական պետութեանց Բ. Դրան յանձնուիլը նօթային ուղարկուած, իրաւաւորութեան շրջանէ:

ՆՈՅՆ.— Ձեթիւնէի նախկին ղեկավար մէհրէտին պէյի, Բեղերսպուրիի Դեսպան անուանուած, պաշտօնապէս վաւերացուած է:

ՆՈՅՆ.— Մ. Վէրիգէլոս, Ռուսոյ աւտաքին գործոց նախարար Մ. Սաղաւնօֆի հետ խորհրդակցութիւնները վերջացնել յետոյ Բեղերսպուրիէն մեկնած է այսօր Պոլսէն ուղեւորելու համար:

ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Փակուի 4 Փետրվար 1914

ԲԱՄՊԱԿ Լիվրը. Ն. Եօրը Ն. Օրլէանս
Մայիս Թուիս 6. 65 12. 06 12. 57
Հոկտ. Նոյեմ. 6. 23
ԵՂԻՊՏ. Մարտ 9. 29
ՏՈՐԵՆ Մայիս 7/1 3/4
ՊԵՆՆԵ 6/ ՇԱԲԱՐ Մայիս 9. 5 3/4
ՍՈՒՐՃ Մարտ 44. 6 Ն Եօրը 9. 23

ՄԻՆԷՄԱՆ ԱՍՏԴ

(Գետնագիրը յԱմերիկ. Դոյէնի մօտ)

1. Ժուլիան Բաթէ.— 2. Էլիսաբէթ Թագուհին 3 մաս.— 5. Ռիկաուէն:

Ճաշէն ետք

Նախ. 6. Ռիկա.— 7. Պապիւս աւտուստեալ կուգէ.— 8. Սոսկալի վրէժ-խընդրութիւն.— 9. Ֆրիքօ գէնքի տակ, Ուրբաթ գիշեր Թոյսթօ Թարութիւնը 3 մաս:

ՄԻՆԷՄԱՆ ՄԵԼԻՍ

ԴԵՏԵԶԵՐԻ

1. Հնդկի պարուհին 3 մաս.— 4. Փոքրիկ մայրը.— 5. Սոսկալի վրէժխընդրութիւն 3 մաս.— 8. Միծաղաւոր Ֆիլմ մը:

ՇԱԽՈՒ Է ԳՈՐՏԵԼԻՈ

Դեմին մը տուն յինելու յարմար ծովագործ Պէլլովիթայի կողմ:

Դեմին մը 3 տուն տեղի համար, նոր պուլվարին վրայ (Ալեքսի):

Երեք տուն փոքրիկ պարտէզով, լաւ վիճակի մէջ, Պաշտայի փողոց:

Դիներու մասին սակարկութիւն, լաւ տոկի:

Փոխանակութիւն կրնայ ըլլալ նաեւ վերին ի վաճառ հանուած հողերուն և տուններուն հետ իւրիւր կեդրոն տեղի մը մէջ տուն մը հետ:

Դիմել Պ. Բաւանթարէի, Թիւ 17 Ետեւեթի ֆէրիսանէ (Շիքէճիլէր):

—Ազգ. Հիւանդանոցին նուիրած են, Հանգուցեալ Արարատէ Էֆ. Արիկեանի յուղարկութեան առթիւ փխան ծաղկեպսակի Տիկին Յուլիանէ Մ. Պալեօքիւն 1 օսմ. ոսկի: Հանգուցեալ Յովհաննէս Էֆ. Սուսմանեանի յուղարկութեան առթիւ փխան ծաղկեպսակի Միհրան Էֆ. Սուսմանեան 1 օսմ. ոսկի:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Յառաջիկայ Կիրակի Առաջնորդ Սըրբազան Հայրը հանգըրծեալ է հոգեհանգստեան պաշտօն ու պատարագ մատուցանելու Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ մէջ ողբացեալ Տիար Տիգրան Սարգիսի մահուան տարեդարձին առթիւ, ազգականք ու բարեկամք կ'հրաւիրուին ներկայ գրտնուելու սոյն տխուր արարողութեան:

ՏԵՂԱՍԱՆ ԼՈՒՅԵՐ

ՅՕԶԱՅԻ մէջ երեսփոխանական թեկնածու ընտրուած են, չորս քրիստոնեաներ և երեք իսլամներ:

ՊԱՂՏԱՍԻ նահանգի երկրաշարժական քննիչ կարգուող Սաիտ պէյ, որ իր ստորոգութեան անպատասխան համարած էր յիշեալ վայրին մէջ պաշտօնավարել, Իզմիրի Սուլթանի թուրք վարժարանի գծագրութեան դաստառ անուանուած է:

ՊԱՅԸՆՏԸՐԸՆ կիմացնէ թէ, տեղւոյն կատարուիլն ու զատաւորը, Մէհմէտ Ալի պէյ և Ետեւեթ Էֆ. կատարեալ ճարտարութեամբ և ետեւողով օսմ. նաւատորմի ի նպատակ տարաբնու հանգստակութեանց, պահանջուած անկեղծութեամբ կաշխատին:

ԴԱՐՁԵՆԻ Պաշտօնորդի թուրք վարժարանի ուսուցիչ Ասրմ Էֆ. դպրոցի ներքին կանոնադրին ու ժամանակացոյցը բոլորովին բարեփոխելով նոր ձև և նոր մէթոտիկ օրէնքներ հիմնած է, կ'ընտելի:

ՀԻՆԴԻՐՈՒՄ Սաւթանի թաղի մէջ գտնուող լապտերներու անգործածիլութեան և հետեւաբար բոլորովին անօգուտ դարձած ըլլալին, թաղին բնակիչներու զօրութեամբ իրարեւել ըլլալով, իրաւացիօն կը բողոքուի քաղաքապետութեան որ այդ մասին հոգատար գրտնուի:

ԲԱՂԱՅԻՍՏԱՆԻ Կողմանէ, Իզմիրի ինչպէս նաեւ չըջակալի թրամուէններու ընկերութեանց երբեմն լծած բոլորովին անկարող և նիհար ձիերու վիճակը նկատի առնուած ըլլալով, այդպիսի ձիեր բոլորն ալ հաւաքուած են և աշխատութեանէ ազատ պահուած:

ԿԻՐԱԿԱՆ նախարարութեան կողմանէ տեղւոյն Կրթական Ժողովի անդամներէն բացակայող թւոյն տեղ Միտան պէյի ընտրութեամբ, ամբողջացած համարելու անգամաց թիւը, որոշուած է իւրաքանչիւր ամիս երկու անգամ նիստ գումարել կրթական տնօրինութեան սենեակին մէջ:

Թշուաւական անհաւատներ կրցած էին փախչիլ և ամբափակուիլ Սէն-Ռօքի ջաղացքին մէջ ուր դուքսը աւճաւ կը պատրաստուէր զանոնք այրելու: Կից թէ կատարած այն ետանդէն որ բուռն մտահոգութիւններ կը ներշնչէր իրեն թանկագին պարկերու մասին, ստիպուեցաւ սակայն հանդարտ երեւալ և լաւ ընդունելութիւն մը ընել կատարուեցին որոնք կը փափաքէին մասնակցիլ ջաղացքին վրայ ըլլալիս յարձակման:

Բոլոր այս պարագաներէն յայտնի եղաւ որ արեւածագին բլրակին չուրջը կը գտնուէին չորս հինգ հազար մարդիկ թէ կանոնաւոր զինուորներէն և թէ ռազմաթէր քաղաքներէն, առանց հաշուելու ժողովրդական բազմութիւն մը որ վազած եկած էր կոիւղ տեսնելու: Իրարու ընդհարող զենքերու ու տարտամ քրթիմ ջիւղներու ահագին ժխոր մը կը բարձրանար այս բանակէն:

Կրող, ըսաւ Բարտաեան, իրաւ որ ձգել երթալու աստեղ եկած է. բայց կարծես թէ առաջու տակի դիւրին է ըսել քան թէ գործել:

Սակայն և այնպէս, դիտել տուաւ Շարլ մեղմիւ, պէտք էր որ այս առտու երթալինք գնչուհին տեսնելու, դուք այդպէս խոստացաք ինձի, Բարտաեան:

Պարահանդէսին յաջողութիւնը երբէք չի կրնար կասկածի տակ դրուիլ ու արդէն այժմէն մեծ ոգևորութիւն մը առաջ եկած է ամեն դասակարգի ժողովուրդին մէջ: պատրաստուելու համար այդ գեղեցիկ հանդէսին: Տարազէպ անգաղտնապահութիւն մը ըրած չենք ըլլար եթէ յիշատակենք նաեւ թէ այդ Ազն. տի կիներու հետ մեծ աշխույժով կ'աշխատին պարահանդէսին յաջողութեան համար, Տիարք 4. Տիպէր. Ս. Մ. Իփիքեան, Ս. Աւետիսեան, Տ. Տէտեան ու կարգ մը ուրիշ երիտասարդներ, որոց անունները կ'իտուապին այս վայրկեանիս մեր յիշողութենէն, պոթի պիտի ունենանք կրկին վերադառնալու ու խօսելու սարքուելիք այս պարահանդէսին վրայ:

—Ազգ. Դերեզմանատան Հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ որ յառաջիկայ կիրակի օր կէսօրէն վերջ ժամը 2.30 ին թէփէճիկի մանկապարտէզին մէջ տօնածառի սիրուն հանդէս մը տեղի պիտի ունենայ: Սոյն հանդէսը յատկապէս յետաճրգուած էր Առաջնորդ Սրբազանի բացակայութեան և սուգի պատճառաւ: Կրթասէր հասարակութիւնը յատկապէս կը հրաւիրուի ներկայ գտնուիլ քաջախիբելու համար այդ հեռաւոր թաղի համայն ժողովուրդը և իրենց մանկապարտէզը: Հանդէսին պիտի նախագահէ Առաջնորդ Սրբազանը: Իսկ «Բնարար» պիտի նուագէ:

—Առաջնորդ Սրբազանը յառաջիկայ կիրակի օր հանգըրծեալ է յատուկ Ս. Պատարագ մատուցանել Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ մէջ վասն հոգեւոր ողբացեալ Տիար Տիգրան Սարգիսի: Յաւատ Ս. պատարագի հոգեհանգստեան հանդիսաւոր արարողութիւն պիտի կատարուի:

—Պարագլըի նորահաստատ նախակրթարանի Տիկնանց ինստիտուտի մէջ չորս նորակալութեամբ կը ծանուցանէ որ հետեւեալ դրամական նուիրատուութիւններն և եղած են սոյն վարժարանին: Զարեհ Գուլաւան, Հայկ Բէքթէօնեան, Դ. Պարոնեան, Գրիգոր Մելքոնեան, Բարեւէր Օրդուր մը մէյմէյ օսմ. չոսկի: Սըրաք Լ. և Գ. Բաւանթարէ, Թ. Թօփալան, Թագաւոր Հանգուցեան կէս կէս օսմ. ոսկի, Բարոնէս Լ. Ետեւեթեան, Հոփիսիսեանցի վարժուհիներ, Տրդատ Նալպանտեան երկուական մէճիտ, Տ. Յարութիւն քնչ. Տ. Սարգիսեան, Տիկ. Գ. Բարոնէսիւն, Տիկ. Թ. Դուրիսեան, Է. Զիւրիսեան 20 զր. ողջ, Վարժարանի բոլոր իրեղենները նուիրուած են զանազան կրթասէր անձնաւորութեանց կողմէ:

—Ազգ. Հիւանդանոցի Տեսչութիւնը կը յայտնէ որ Տիար Գառնիկ Թորոսեան տարիներէ ի վեր Հիւանդանոցի յատուկ մաքսային գործողութիւնները կը կատարէ անձնաւորաբար և կատարեալ կանոնաւորութեամբ:

—Նազիլիի թուրք երեսփոխան Շէխ Գառն Հոճա Ամէտ Էֆ. 50 հատ ընտիր ձիերէն ծառ նուիրած է Ազգ. Դերեզմանատան:

—Շուտով սպաննեցէք մեզ, պարոն, որովհետեւ պահէ մը յարձակում պիտի կրէք Դաշնակցութեան պատկանող հազարէ ասիւրի զինուորներէ: Պիտի բռնուիք, և կ'երդնուի որ կեանքերնիք չպիտի չնորհուի:

—Լաւ ուրեմն, ըսաւ Բարտաեան, ես առիկա գիտնալով հանդերձ դարձեալ կը չնորհմ ձեր կեանքը:

—Սիրելի բարեկամ, կարծես թէ մեկնելու ժամանակը եկած է, ըսաւ այս միջոցին Շարլ տ'Անկուլէմ որ պատուհանին ստեղծած էր: Տեսէ՛ք...

Բարտաեան պատուհանին առջի գնաց, նորաւոր արշալոյսին ազօտ նշոյլներուն մէջէն բլրակին շարունակ չըջակալի թրամուէններուն վրայ կը յարձակողական շարքով կը յառաջանար: Հրացաններու երկայն ցիւղ մըն էր որուն աջ ու ձախ կողմէն կը քաշէր նիզակաւորներու կրկնակ շարք մը: Հիւռու, Սէնթ-Օնօրէնի զոնէն կը հասնէին քաղաքներ խուճաբ՝ ձեռքերն բռնած գեղարդներ և ոռնալով:

—Մահ հիւսնանքներուն կեցցէ գաշակցութիւն...

Արդարեւ գիշերը տարածայնութիւն եւ լաւ էր թէ Պ. տը Կից հիւսնանքներու մէջ զաւաղութիւնը երեւան հանած էր և թէ

